

Številka: Dts 129/2026-2

Datum: 17. 7. 2026

**Predlog Zakona o specializiranih organih za obravnavo korupcijskih kaznivih dejanj in
organiziranega kriminala (EVA: 2026-2030-0043)
– izjava za javnost Državnotožilskega sveta**

Državnotožilski svet podpira vsa prizadevanja za uspešen pregon korupcijskih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala. Pri tem poudarja, da bi bilo treba opraviti širšo strokovno razpravo, odprto za javnost, in vanjo pritegniti čim več strokovnjakov. Morebitna reforma se ne bi smela sprejemati po hitrih ali nujnih postopkih in za zaprtimi vrati, saj je treba vselej proučiti vse vidike sprememb, zlasti tiste, ki niso vidni na prvi pogled. Nepremišljene spremembe zakonodaje lahko, poleg tega, da zgrešijo cilj, ki ga zasledujejo, vodijo tudi v neracionalno rabo že tako zelo omejenih resursov v celotnem sistemu kazenskega pravosodja. Pri predlogu Zakona o specializiranih organih za obravnavo korupcijskih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (v nadaljevanju: Predlog) pa se poleg tega postavljajo tudi izjemno pomembni ugovori glede njegove ustavne skladnosti.

Predlogu odločno nasprotujemo, saj gre za ustavnopravno sporen poskus krnitve načela samostojnosti državnih tožilcev pri opravljanju njihove temeljne funkcije, to je funkcije kazenskega pregona.

Izvršilna veja oblasti želi ustanoviti nov privilegiran organ, to je Specializirano tožilstvo za pregon korupcije in organiziranega kriminala (StKOK), pri čemer briše ustavne meje in pravila, ki veljajo za funkcije odkrivanja, pregona in sojenja, kar je sicer ena največjih pridobitev v razvoju demokratičnega kazenskega postopka. Delitev funkcij je nujna tako zaradi zagotovitve poštenega postopka kakor tudi pravnosti in pravičnosti v državi. Predlog slabi izključno pristojnost državnih tožilcev za izvajanje funkcije kazenskega pregona, kar je njihova ustavna naloga.

Nadalje Predlogu izrecno nasprotujemo tudi zaradi poskusa slabitve položaja strokovnega kolegijskega organa, to je Državnotožilskega sveta. Gre za najvišji organ dȓavnotožilske samouprave, ki je sestavljen tako iz državnih tožilcev kakor tudi iz zunanjih članov, to je pravnih strokovnjakov, ki so na predlog predsednika RS izvoljeni v Dȓavnem zboru RS, in ki je glavni branik samostojnosti državnih tožilcev. Odvzem zavezujoče narave mnenju, ki ga Dȓavnotožilski svet oblikuje v razpisnih postopkih prostih dȓavnotožilskih mest, s hkratnim večanjem vpliva politike (ministra) na kadrovske odločitve hudo posega v samostojnost in neodvisnost državnih tožilcev. Predlagana sprememba Zakona o dȓavnem tožilstvu je v očitnem nasprotju z načelom samostojnosti in neodvisnosti državnih tožilcev, kot izhaja iz odločitev Ustavnega sodišča RS.¹ Tudi Evropsko sodišče za človekove pravice je v zadevi Kövesi proti Romuniji s 5. 5. 2020 poudarilo, da je neodvisnost državnih tožilcev ključni dejavnik za

¹ Glej npr. odločbi Ustavnega sodišča RS opr. št. U-I-42/12-15 s 7. 2. 2013 in opr. št. U-I-214/19-54, Up-1011/19-52 z 8. 7. 2021.

ohranitev neodvisnosti sodišča. Pri tem pa je treba še izrecno poudariti, da se predlog spremembe ne nanaša zgolj na razpisne postopke na StKOK-u, temveč se razteza na vse razpisne postopke za prosta državnotožilska mesta na vseh državnih tožilstvih. Zato nasprotujemo tudi ostalim določbam Predloga, ki slabijo položaj Državnotožilskega sveta.

Na podlagi navedenega Predlogu izrecno nasprotujemo. Ne gre namreč za nov način organiziranja kazenskega pregona, temveč se izvršilna veja oblasti želi polastiti funkcije kazenskega pregona ter oslabiti načelo samostojnosti državnih tožilcev, na kar je bil že opozorjen tudi evropski komisar za demokracijo, pravosodje, vladavino prava in varstvo potrošnikov Michael McGrath na srečanju z Vrhovnim državnim tožilstvom RS, Državnotožilskim svetom in s Komisijo za preprečevanje korupcije, ki je potekalo 18. 6. 2026.

Z lepimi pozdravi

po pooblastilu
dr. Zvonka Fišerja
predsednika Državnotožilskega sveta

Katarina Lotrič
okrožna državna tožilka
strokovna služba Državnotožilskega sveta